

**Wyrok Sądu Najwyższego
z dnia 8 kwietnia 1924 r.
sygn. akt III Rw 152/23**

Wyrok sądu odwoławczego, czyniąc nowe ustalenie w przedmiocie stanu faktycznego bez ponowienia lub uzupełnienia dowodów, narusza zasadę oparcia rozprawy apelacyjnej na podniesionych zarzutach stron, skoro nie przyjmuje za podstawę rozstrzygnięcia okoliczności faktycznych ustalonych w wyroku sądu pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy jako rewizyjny
pod przewodnictwem sędziego Sądu Najwyższego dra Brasiewicza,
a w obecności dra Sieradzkiego i Fedyńskiego jako sędziów Sądu Najwyższego,
w sprawie firmy Dom Handlowy Wschód spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
w Krakowie, powódki, zastąpionej przez adwokata dra Tadeusza Miksiewicza,
przeciw firmie Dom Handlowy Gaenger i Spółka w Krakowie, pozwanej, zastąpionej
przez adwokata dra Michała Chuldenfreia,
o 200.000 marek polskich,
wskutek rewizji pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie jako sądu
odwoławczego z dnia 10 listopada 1922 r., sygn. akt Bc III 289/22, którym na
odwołanie powódki zmieniono wyrok Sądu Okręgowego jako handlowego w Krakowie
z dnia 6 lipca 1922 r. sygn. akt Cg II 311/21
na posiedzeniu niejawnym postanowił:

uwzględniając rewizję, znosi zaskarżony wyrok sądu odwoławczego i zwraca się
sprawę temuż sądowi do ponownej rozprawy i rozstrzygania przy uwzględnieniu
kosztów postępowania rewizyjnego jako dalszych kosztów sporu.

Uzasadnienie

Rewizji, powołującej się na przyczyny rewizyjne z § 503 pkt 2 i 4 k.p.c.¹ nie
można odmówić słuszności, o ile opiera się na przyczynie rewizyjnej
z punktu drugiego powołanego przepisu ustawy.

Zarzut rewidującej firmy, że sąd odwoławczy bez ponowienia dowodów zmienił
ustalenia sądu pierwszej instancji jest słuszny. Sąd pierwszej instancji ustalił bowiem
i to ustalenie przyjął za podstawę wyroku, że dostarczona powódce przez pozwaną
firmę słonina była zdrowa, świeża i pierwszej jakości, a to część zupełnie świeża, zaś
część również zdrowa i nadająca się do spożycia, choć nieco starsza. Natomiast sąd

¹ Austriacka ustawa z dnia 1 sierpnia 1895 r. o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych
(Procedura cywilna), Dz.U.P. 1895 poz. 113.

odwoławczy, rozpatrując zeznania świadków, słuchanych w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, a to Andrzeja Różyckiego, Henryka Bromberga i dr. Nowaka uczynił ustalenie przeciwne, że sporna słonina co najmniej w przeważnej mierze, nie była, wbrew umowie z dnia 13 lipca 1921 r., świeża i pierwszej jakości, uznając w sprawie prawo żądania powódki od pozwanej zwrotu danego zadatku za uzasadnione w myśl § 908 k.c.²

Wyrok sądu odwoławczego, czyniąc to ustalenie bez ponowienia lub uzupełnienia dowodów w myśl § 488 k.p.c., narusza zasadę wyrażoną w przepisie § 498 k.p.c., skoro nie przyjmuje za podstawę rozstrzygnięcia okoliczności faktycznych ustalonych w wyroku sądu pierwszej instancji i skoro też nie może być w danym razie mowy o wysunięciu nowych wniosków z ustaleń tegoż wyroku. Przyjęcie przez sąd odwoławczy powyższych warunkach ustaleń odmiennych, niż w wyroku sądu pierwszej instancji stwarza wadliwość postępowania przed sądem odwoławczym, uzasadniająca przyczynę rewizyjną z § 503 pkt 2 k.p.c.

Z tych powodów zatem rewizję uwzględniono i uchwalono, jak wyżej.

Zastrzeżenie co do kosztów przewodu rewizyjnego opiera się na przepisie § 52 k.p.c.

[Austriacka ustawa z dnia 1 sierpnia 1895 r. o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (aust. k.p.c.): § 52, § 488, § 503. pkt 2 i 4, § 908]

² Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch für die gesamten deutschen Erbländer der Oesterreichischen Monarchie, Justizgesetzsammlung 1811 nr 946. Oficjalny tekst polski: *Powszechna księga ustaw cywilnych dla wszystkich krajów dziedzicznych niemieckich Monarchii Austriackiej*, Wiedeń 1811, cz. I-III.